

**Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің докторанты
Искакова Лайла Маратовнаның 6D010200 – Бастауышта оқыту педагогикасы мен
әдістемесі мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін
ұсынылған «Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің
зияткерлігін дамыту» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына**

РЕСМИ РЕЦЕНЗЕНТТІҢ ЖАЗБАША ПІКІРІ

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі: 1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі); 2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы) 3) <u>Диссертация</u> <u>Қазақстан</u> <u>Республикасының</u> <u>Үкіметі жанындағы</u> <u>Жоғары ғылыми-</u> <u>техникалық комиссия</u> <u>бекіткен ғылым</u> <u>дамуының басым</u> <u>бағытына сәйкес</u> <u>(бағытын көрсету)</u>	Диссертация тақырыбының ғылымның даму бағыттарына және мемлекеттік бағдарламалармен байланысты Қазақстан Республикасының «Білім туралы Занын», Қазақстан Республикасында білім беру мен ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын және Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті жоғары білім беру стандартын басшылыққа алудымен сипатталады. Л.М.Искакованың диссертациялық жұмысы Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының «Білім және ғылым саласындағы зерттеулер» бағытына сәйкес келеді. Диссертациялық жұмыс 8D013 – Пәндік мамандандырылмаған педагогтарды даярлау (6D010200 – Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі) бағыты бойынша ұсынылған.

2.	Ғылымға маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін <u>косады</u>/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.	Зерттеу жұмысы бастауыш білім беру ғылыминың дамуына елеулі үлес қосады. Оның ішінде бастауыш білім беру пәндерін оқыту әдістемесінің мазмұнын толықтырады. Қазіргі қоғам талаптарына сайни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамытуды теориялық түрғыда негіздеу мен оны тәжірибеде жүзеге асырудың мазмұны мен әдістемесінің жеткілікті дәрежеде жасалмағандығын дәлелдеген. Осыған орай сайни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамыту мәселесі жан-жақты қарастырылып, зерттеу жұмысының маңыздылығы ашылған.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) <u>жоғары</u>; 2) оргаша; 3) темен; 4) өзі жазбаған	Докторант Л.М.Искакова диссертациялық жұмысты жазуда өзі жазу принципін толықтай ұстанған. Орындалған жұмыс дербес, өзекті, толық және аяқталған болып табылады. Диссиденттың зерттеу жұмысын өзі жазу деңгейі жоғары. Барлық талданған мәліметтер түсінікті тілде баяндалған, мазмұнын ұсынуда құрылымдық түрғыдан талаптарға сәйкес берілген және ішкі бірлікті үйлестіре отырып жазылған, диссиденттың дербес ғылыми стилінің жоғары деңгейі көрінеді. Диссиденттың жүргізген жұмыстары оның зерттеу үдерісіне деген ғылыми көзқарасының пайда болуына мүмкіндік береді.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) <u>негізделген</u>; 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген.	Диссертация өзектілігінің дәлелі негізделген. Бастауыш сынып мұғалімі зияткерліктің жоғары деңгейіне ие бола отырып, оқыту үдерісінде оқушыларының ақыл-ойының дамуына оң әсер етеді. Бұгінгі таңда педагогикалық іс-әрекеттің нәтижесіне қойылатын талап өзгеріс үдерістеріне, оқытуудың зандылығына, студенттермен оқытушылардың шынайы

		қызығушылықтарымен тілектеріне сәйкес анықталады. Шынайы болмысқа сәйкес жеделдетілген прогресс, ақпараттың алмасуы, адамзат капиталы құндылығының маңызының арта түсі, мамандардың үздіксіз білімін жетілдіруге бағытталуы барлық саланың бәсекелестігімен сипатталады. Қазіргі жоғары оку орындарындағы үдерістен кейін күтілетін нәтижелер болашақ мұғалімдердің іргелі, арнайы білім және іскерлік жүйесімен қамтамасыз етуден гөрі, олардың кәсіби даралық іскерлігін, зияткерлік-шығармашылық әлеуетін дамытуды көздейді. Зияткерлікті дамыту ұзақ уақытты талап ететін, әрі күрделі үдеріс, себебі онда кәсіби білім беру негізінде жүйелі, шығармашылық іс-әрекет маңызды орын алады. Осыған байланысты сынни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамытудың өзектілігі артады. Зерттеу жұмысы барысында өзірленген әдістеме болашақ бастауыш сынып мұғалімінің зияткерлігін дамытуға мүмкіндік туғызады.
	4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды 1) <u>айқындайды</u> ; 2) жартылай айқындайды; 3) айқындаамайды	Диссертацияның мазмұны диссертация тақырыбын толық көлемде айқындайды . Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамытудың теориялық-әдіснамалық және тәжірибелік-эксперименттік негізін ашады.
	4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді: 1) <u>сәйкес келеді</u> ; 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді	Қойылған мақсат пен міндеттер диссертация тақырыбына сәйкес келеді , бұл зерттеу барысында алынған нәтижелердің негізділігі мен сенімділігін растайды.
	4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен	Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылымы логикалық толық

		құрылышы логикалық байланысқан: 1) <u>толық байланысқан</u>; 2) жартылай байланысқан; 3) байланыс жоқ	байланысқан, ортақ біртұтастық пен баяндау логикасы бар, алынған нәтижелер автордың қорытындыларымен бірге диссертацияда қойылған мақсат пен міндеттерге сәйкес келеді.
		4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған: 1) <u>сыни талдау бар</u>; 2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген	Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамыту мәселесінің теориялық-әдіснамалық негіздері; оның құрылымдық-мазмұндық болмысын моделдеу; тәжірибелік-эксперимент нәтижелерін сандық, сапалық және сыни талдау арқылы дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған.
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма? 1) толығымен жаңа; 2) <u>жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады)</u>; 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Қорғауға ұсынылған ғылыми нәтижелер мен қағидаттары жаңа (75%) болып табылады. «Зияткерлік», «сыни ойлау», ұғымдарына анықтама берілген. Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамыту мәселесін зерттеудің әдіснамалық тұғырлары (жүйелілік, тұлғалық іс-әрекеттік, пәндік, синергетикалық, акмеологиялық) анықталып, олардың әлеуеті негізделген. Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамытудың құрылымдық-мазмұндық моделі жасалған. Студенттердің зияткерлігін дамыту әдістемесі ұсынылып, тәжірибеде жүзеге асырылған. Студенттердің зияткерлігін дамытуға бағытталған әдістемелік құрал әзірленген.
		5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма? 1) толығымен жаңа;	Диссертацияның қорытындылары жартылай жаңа (75%) болып табылады. Бірінші тарау бойынша теориялық-әдіснамалық зерделеудегі

		2) <u>жартылай жаңа</u> (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	негізгі категориялардың құрылымы және мазмұндық сипатының түзілуі шынайы тұжырымдар қалыптастыруға мүмкіндік берді. Диссертацияның «Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамыту үдерісінің әдіснамасы» атты екінші тарауда автордың диссертациялық зерттеу нәтижесінде зерттеу пәні бойынша жаңа білім алғандығын көрсетеді. Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамытуға арналған тәжірибелік эксперименттік жұмысы зерттеу жұмысының үшінші тарауында қарастырылған және зерттеу нәтижелерін растайды.
		5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе? 1) <u>толығымен жаңа</u>; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Автордың ұсынған сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамыту үдерісінің ғылыми-тәжірибелік негізі толығымен жаңа және негізделген болып табылады. Ол зерттеу жұмысы барысындағы тұжырымдар, ендіру актісі және тәжірибелік-эксперименттік жұмыс нәтижелерімен, ғылыми жарияланымдармен расталынады.
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде <u>негізделген/негізделмеген</u> (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)	Диссертациялық зерттеудің қорытындылары дәлелдемелерде ғылыми-тәжірибелік денгейде негізделген және математикалық-статистикалық талдаулар арқылы нақтылығы расталған.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар	Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет:	1. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің сыни ойлау қызметі олардың зияткерлігін дамытуда, окутандымық үдерісте күрделі мәселелерді қоя білуімен, проблеманы шешуде тұжырымын дәлелдей білуімен ерекшеленіп, олардың ақылой белсенділігін, сыни түрғыда

	дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді 7.2 Тривиалды ма? 1) ия; 2) жоқ 7.3 Жаңа ма? 1) ия; 2) жоқ 7.4 Қолдану деңгейі: 1) тар; 2) орташа; 3) кең 7.5 Мақалада дәлелденген бе? 1) ия; 2) жоқ	шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту бағытында мамандар даярлау мәселесі педагогикалық еңбектерде зерттелуі түрғысында негізделіп дәлелденген, тривиалды емес, зерттеу пәні туралы жаңа білімді ұсынады, алдағы уақытта қолдану ауқымы кең және «Theoretical aspects of future teachers intellectuality development» (AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research, 2019; 09 (01): pp. 46-51) атты мақаласында көрініс тапқан. 2. Сыни ойлау ақпаратты логика түрғысынан талдай білу және ондағы қарама қайшылықтарды табу, негізделген пайымдаулар, шешімдер қабылдау және алынған нәтижелерді стандартты және стандартты емес жағдайларға, мәселелер мен проблемаларға қолдану мүмкіндігін қарастырып, «зияткерлік» және «сыни ойлау» ұғымдарының нақтыланған құрылымы мен мазмұны дәлелденген және негізделген, тривиалды емес, әмбебап оку әрекеттері туралы жаңа білімді ұсынады, алдағы уақытта қолданылу ауқымы кең және «Болашақ мамандардың зияткерлігін дамытуда сынни ойлау технологиясын пайдаланудың тиімділігі» (Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті Хабаршысы – "Педагогикағылымдары" сериясы – Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ, 2018. – №2 (70). – Б. 3-9), «Зияткерлік ұғымының Отандық және шетелдік ғылым салаларында зерделенуі» (Материалы за XIII международна научна практична конференция. Бъдещи въпроси от света на науката - 2017. (15-22 декември 2017) София. «Бял ГРАД-БГ». 2017. – Б. 49-52.) мақалаларында көрініс тапқан. 3. Сыни түрғыдан ойлау – бұл білім субъектісінің шығармашылық белсенділігінің нысаны ретінде оқутанымдық мотивтермен

ынталандырылады, олар оны іске асырудың жолдары ғана емес, тұлғаның зияткерлігін дамытып, сонымен бірге олардың білім алудағы нәтижесіне әсер ететін факторлардың логикалық байланысын қамтамасыз ете отырып, оқыту әрекетін ұйымдастыруға мүмкіндік туғызып, болашақ маманың кәсіби дайындығының сапасы ретінде теориялық білімге негізделген зияткерлікті дамытудың ерекшеліктері айқындалып дәлелденген және негізделген, тривиалды емес, сынни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамыту деңгейі **кең**, «Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамыту» (Қазақстанның ғылыми мен өмірі №1 (156) 2021, 143-151 бб.) мақаласында **дәлелденген**.

4. Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамытуда ғылыми-теориялық және ғылыми-әдістемелік әдебиеттерге жүргізілген контенттік талдау, болашақ маманың зияткерлігін дамытуда басшылыққа алатын тұғырларын, принциптерін, әдістерін, компоненттерін, өлшемдері мен көрсеткіштерін айқындауда басшылыққа алынып, оның құрылымдық-мазмұндық моделін құрастыруға негіз болған. Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамытудың өлшемдері мен компоненттері өзара бір-бірімен тығыз байланыста аталған даярлықтың негізгі құрылымын көрсете отырып дәлелденген және негізделген, тривиалды емес, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін даярлауда қолданылу аясы **кең**, «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін

			дамытудың әдіснамалық аспектілері» (Абай атындағы ҚазҰПУ-ның Хабаршысы. – "Педагогика ғылымдары" сериясы – Алматы, 2019. – №1(61). – Б. 42-47.) мақаласында дәлелденген. 5. Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін тиімді дамытудың әдістемесі әзірленген және оның тиімділігі тәжірибеде сынақтан өткізілген. «Сыни ойлау негізінде зияткерлікті дамыту» тақырыбындағы арнайы курс бағдарламасынан тұратын әдістемелік кешенді тәжірибеге енгізуімен дәлелденген және негізделген, тривиалды емес, зерттеу пәні бойынша жаңа білімді ұсынады, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамытуда қолданылу деңгейі кен, «Developing the future primary school teachers intellectual skills in Kazakhstan». (International Journal of Instruction. – 2021. – V.14. - Issue 3. – P. 755 – 770.), «Педагогикалық ЖОО-ның білім беру үдерісінде студенттердің зияткерлігін дамыту» (Абай атындағы ҚазҰПУ-ның Хабаршысы. – "Педагогика ғылымдары" сериясы – Алматы, 2019. – №4(64).–Б.198– 203). мақалаларында дәлелденген. Зерттеу нәтижелері автордың 18 жарияланымында көрініс тапқан. Scopus базасы тізіміндегі журналдарда – 1 (76 процентиль, 2-квартиль). КР БжФМ Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті бекіткен басылымдарда – 5, Қазақстан Республикасында ұйымдастырылған халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдарында – 11. Әдістемелік курал – 1.
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған	8.1 Әдістеменің тандауы - негізделген немесе әдіснама нақты жазылған 1) <u>ия</u> ;	Зерттеу мәселесінің теориялық-әдіснамалық негіздері әдіснамалық тұғырлар мен ұстанымдардың (жүйелілік, тұлғалық іс-эрекеттік, пәндік, синергетикалық,

	ақпараттың дәйектілігі	2) жок	акмеологиялық; ұстанымдар: сана мен іс-әрекеттің бірлігі, жеке тұлғаның зияткерлігін дамыту, үздіксіздік, өз әрекетін ұйымдастыру) жиынтығы болып табылады.
		8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өндеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған: 1) <u>иј;</u> 2) жок	Zерттеудің мақсатын, болжамын мен міндеттерін шешу үшін теориялық және эмпирикалық әдістердің кешені диссидентпен анықталған. Теориялық әдістер (ғылыми-теориялық әдебиеттерді талдау, жинақтау, контент-талдау, күрылымдау, иерархиялау, қорытындылау, салыстыру, нақтылау, нәтижелерді жобалау); эмпирикалық әдістер (эксперимент, сауалнама жүргізу, бақылау, диагностика, педагогикалық эксперимент, статистикалық алынған нәтижелерді математикалық-статистикалық өндеу, сараптау); эксперименттік зерттеуде алынған мәліметтерді сандық талдау әдістері, нәтижелерді өндеудің математикалық әдістерін қолдану. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігінің даму нәтижелерінің қалыптасу деңгейін анықтау үшін «А.А. Реан, В.А. Якунин модификациясы бойынша «Студенттердің оқу мотивациясының диагностикасы» әдістемесі», «С.В.Пазухина. «Педагогикалық сананы зерттеуге арналған аяқталмаған ұсыныстар», «Джонсон креативтілік сауалнамасы», О.В. Калашникова «Педагогикалық рефлексияның қалыптасу деңгейін анықтау» диагностикалық картасы қолданылған.
		8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және занұлықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған	Теориялық тұжырымдар Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығының студенттерімен жүргізілген тәжірибелік-эксперимент жұмыстарымен дәлелденді. Зерттеу жұмысының «Л» Қосымшасында

		(педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді): 1) <u>иля</u> ; 2) жоқ	ұсынылған ендіру актісімен расталынған. Тәжірибелік- эксперимент жұмыс нәтижелері он динамиканы көрсетеді.
		8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен <u>расталған</u> / ішінара расталған / расталмаған	Маңызды мәлімдемелер КР нормативтік-құқықтық күжаттар, отандық және шет елдік авторлардың педагогикалық әдебиеттері, сөздіктер, анықтамалар, энциклопедиялар, окулықтар, оқу-әдістемелік құралдар, WEB Internet ғаламдық желісінің парақшалары, халықаралық конференция жинақтары мен журналдарында, КР БжФМ Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті бекіткен басылымдарда жарияланған материалдарға сілтеме жасау арқылы расталған .
		8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға <u>жеткілікті/жеткіліксіз</u>	Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті. 143 библиографиялық сипаттамадан және ғылыми, оқу, мерзімді, заннамалық және нормативтік-құқықтық, статистикалық, электронды және басқа да дереккөздердің жеткілікті тізімін ұсынады.
9	Практикалық құндылық принципі	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар: 1) <u>иля</u> ; 2) жоқ	Диссертацияның теориялық маңызы бар: - Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамытудың психологиялық – педагогикалық негіздері анықталған; - «Зияткерлік» және «сыни ойлау» ұғымдарының құрылымы мен мазмұны нақтыланған; - Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамытудың ерекшеліктері айқындалған; - Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің

			зияткерлігін дамытудың күрылымдық-мазмұндық моделі жасалып, компоненттері, өлшемдік көрсеткіштері, деңгейлері анықталған.
		9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: 1) <u>иля</u>; 2) жоқ	Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамытудың теориялық-әдіснамалық негіздерінің практикалық маңызы бар. Студенттерге арналған «Сыни ойлау негізінде зияткерлікті дамыту» әдістемелік құралы әзірленген. Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамыту мақсатында «Сыни ойлау негізінде зияткерлікті дамыту» тақырыбындағы арнайы курс бағдарламасы дайындалған. Зерттеу жұмысы бойынша теориялық және әдістемелік тұжырымдар практикада қолданылуы мүмкін.
		9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады? 1) <u>толығымен жаңа</u>; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Зерттеу жұмысы аясындағы практикалық ұсыныстар толығымен жаңа және зерттеу жұмысы аясындағы практикалық ұсыныс ретінде: -жургізілген ғылыми-зерттеу негізінде дайындалған «Сыни ойлау негізінде зияткерлікті дамыту» атты арнайы курсы мен оны іске асыратын әдістеменің теориялық және практикалық маңыздылығын ескере отырып пайдалану, 6B010200 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығының студенттеріне, магистранттарына дәріс окуда, семинар сабактарын өттеде пайдалану мүмкіндіктерін қарастыру ескерілсе.
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) <u>жоғары</u>; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Академиялық жазу сапасы жоғары. Диссертацияның тілі мен стилі талаптарға сәйкес келеді. Диссертация мазмұнындағы негізгі ұғымдар, анықтамалар мен терминдер жүйесі жеткілікті түрде ұсынылған. Диссертацияның құрылымы мен мазмұнын рәсімдеу ғылыми

		жұмыстарға қойылатын белгіленген талаптарға сәйкес келеді.

Диссертациялық жұмыс оң бағаланады, сонымен қатар ескертулер мен ұсыныстар бар:

1 Біздің ойымызша, 1.2 тараушада зияткерлік ұғымына терең де, жан-жақты талдау беріліп, ал сынни ойлау туралы қысқаша ғана қайырылғандықтан, бұл терминнің мән-мағынасы толық ашылмаған деп есептейміз. Бірақ, сынни ойлаудың операционалды кезеңдері 2.1 тараушада қарастырған, сондықтан зерттеу жұмысының мазмұн жағынан реттегенде дұрыс болар еді.

2 Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамытудың өлшемдері мен көрсеткіштері атты 17 Кесте зерттеу жұмысының ғылыми жаңалығы ретінде оз орнын тауып тұр. Дегенімен, кестеде болашақ мамандардың зияткерлігінің даму сипаттамасы берілгенімен сынни тұрғыдан ойлау өлшемдері нақты көрініс таппады. Егер кестедегі көрсеткіштер 2.2 тараушада талқыланған сынни ойлау аспектілерімен өрілгенде, жұмыс ашыла түсетін еді.

3 Диссертация мәтінінде кейбір стилистикалық, техникалық қателіктер кездеседі. Мысалыға, мазмұндағы берілген жұмыс бөліктөрі үнемі мынадай тіркестен басталады «Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін...». Осы жерде ұсыныс ретінде бірде «студенттер»/«білім алушылар»/ «болашақ мамандар» десе, бірде «Сыни ойлау арқылы... » деп түрлендіруге болар еді.

Алайда, бұл ескертулер диссертациялық зерттеудің ғылыми деңгейі мен практикалық құндылығын төмendetпейді.

Искакова Ляйла Маратовнаның 8D013 – Пәндік мамандандырылмаған педагогтарды даярлау бағыты бойынша (6D010200 – Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі) философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған «Сыни ойлау негізінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің зияткерлігін дамыту» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы өзекті, дербес және аяқталған зерттеу болып табылады. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитетінің бекітілген талаптарына сәйкес орындалғандықтан, 8D013 – Пәндік мамандандырылмаған педагогтарды даярлау (6D010200 – Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі) бағыты бойынша ізденуші Искакова Ляйла Маратовна философия докторы (PhD) дәрежесін алуға лайықты деп есептеймін.

**Ресми рецензент,
педагогика ғылымдарының докторы,
Абылай хан атындағы Қазақ
халықаралық қатынастар
және әлем тілдері университетінің профессоры**

К.Ө.Конақова